

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets formål og hovedindhold.

Formålet med lovforslaget er at skabe lige konkurrencevilkår mellem det private erhvervsliv og kommunernes fremstilling af ydelser til eget brug, når det drejer sig om produktion af offentlige hjælpeydelser.

Efter de gældende regler er der en række ydelser, der er momsbelagte, hvis de produceres i privat regie (til brug for kommunerne), men momsfrie, hvis de produceres af kommunerne selv.

Lige konkurrencevilkår kan etableres på to forskellige måder, *enten* ved at pålægge kommunerne at betale moms af en række ydelser til eget brug (såkaldt pålægsmoms), *eller* ved at refundere kommunerne udgiften til moms ved indkøb fra private virksomheder (såkaldt købsmoms). I begge tilfælde opnås det, at en kommunes valg mellem at indkøbe ydelser fra en privat virksomhed eller selv at fremstille dem ikke påvirkes af momsen.

Hidtil har man anvendt den førstnævnte løsning, jfr. de gældende regler om pålægsmoms, som skønnes i 1984 at ville udgøre ca. 475 mill. kr.

Det er imidlertid regeringens opfattelse, at den konkurrencemæssige ligestilling opnås på en administrativt enklere og mere hensigtsmæssig måde ved, at de offentlige myndigheder bliver fri for at indregne udgiften til moms af privat producerede ydelser i deres kalkulationer.

Der foreslås derfor en særlig udligningsordning for kommunernes udgifter til købsmoms, som skønnes at udgøre ca. 6,3 mia kr.

Ordningen går ud på, at kommunerne får deres udgifter til købsmoms refunderet. Omkostningerne herved fordeles på kommunerne. På længere sigt sker dette ved en løbende modregning efter samme fordelingsnøgle, som anvendes ved fordelingen af de generelle statstilskud, dvs. i forhold til den enkelte kommunes og amtskommunes andel af henholdsvis det samlede kommunale og det samlede amtskommunale beskatningsgrundlag, jfr. §§ 10 og 17 i lov nr. 431 af 14. september 1983 om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og

amtskommuner. Der foreslås ydermere etableret en femårig overgangsperiode, så de byrdefordelmæssige ændringer fra år til år bliver små.

Udligningen af udgifter til afgift vedrørende anlæg kan dog ikke forventes at virke byrdefordelmæssigt neutralt i noget enkelt år, fordi disse udgifter varierer kraftigt.

De gældende regler om pålægsmoms for kommunale og amtskommunale institutioner foreslås ophævet i det samtidigt af ministeren for skatter og afgifter fremsatte forslag til lov om ændring af merværdiafgiftsloven.

2. De gældende regler og erhvervslivets kritik heraf.

Efter merværdiafgiftsloven (jfr. lovbekendtgørelse nr. 369 af 1. juli 1982, som ændret ved § 3 i lov nr. 432 af 14. september 1983) skal offentlige institutioner som udgangspunkt ikke betale moms af varer og ydelser, der fremstilles til eget brug. Lovens § 3, stk. 3, giver dog ministeren for skatter og afgifter adgang til at pålægge statsinstitutioner, amtskommuner og kommuner at betale moms i tilfælde, hvor momsfriheden på afgørende måde påvirker private, momsregistrerede virksomheders konkurrencedygtighed som leverandører af varer og ydelser til det offentlige (pålægsmoms).

Der er ved bekendtgørelser i 1971 og 1974 udstedt afgiftspålæg vedrørende henholdsvis bygge- og anlægsarbejder m.v. samt rengøring, vask og tryksager.

Entreprenørforeningen og Håndværksrådet har anmodet om, at afgiftspålægget vedrørende bygge- og anlægsarbejder m.v. udvides, og at visse bestemmelser i forbindelse hermed ajourføres. En tilsvarende henvendelse er for så vidt angår rengøringsområdet kommet fra Industrirådet og Rengørings- og Vagtselskabernes Arbejdsgiverforening.

Erhvervsorganisationerne har gjort gældende, at momsreglerne giver anledning til konkurrencefordring til ugunst for private virksomheder i forbindelse med offentlige institutioners valg mellem selv at udføre et arbejde eller lade det udføre udefra. Det fremføres endvidere, at det arbejde i offentligt regie, som er begunstiget af momsreglerne,